

Livsforfikring, hvortil vedkommende yde et mindre Bidrag, medens Resten blev tilskudt fra det offentliges Side; og de Bestræbelser, som ere rejste paa flere Steder, navnlig paa nogle Stiftelser og større Ejendomme, for at faa noget lignende i Gang, gaa i samme Retning. Disse Alderdomsunderstøttelser hvile paa Princippet: Hjælp til Selvhjælp; dette Princip er det, man altid har anset for et rigtigt og sundt Princip og derfor holdt paa; men nu har man skiftet System og har mere nærmet sig det socialistiske System, hvorefter Staten skal være alles Forsørger. Man vil let se, at der en temmelig væsenlig Forskel mellem det Princip, vi hidtil have holdt paa, og denne Lovs Indhold. Her i denne Lov bliver der ikke mere Tale om Hjælp til Selvhjælp i det mindste ikke i den Forstand, man hidtil har tænkt sig; man forlanger ikke, mere en positiv Ydelse fra vedkommendes Side, men man opstiller kun visse negative Fordringer, om hvilke det just ikke kan siges, at de altid have været forbundne med nogen Anstrængelse fra vedkommendes Side at faa opfyldte. Denne nye Vej som man nu slaar ind paa, vilde ogsaa medføre, at de Alderdomsforsørgelser, som, ganske vist ikke i noget stort Omfang, men som dog ere komne i Gang, eller som der er gjort Begyndelse til, saavel som dem, der muligvis kunne komme i en nærmere Fremtid, tilintetgøres. Loven vil virke ødelæggende paa dem; thi det er jo klart, at der er næppe nogen, der vil yde noget Bidrag til en Alderdomsforsørgelse, naar han kan vente at faa en gratis Understøttelse i den samme Alder, som han vilde kunne have faaet af den Alderdomsforsørgelseskasse, hvortil han ydede Bidrag. — Men dernæst vil denne Lov ogsaa svække den private Godgørenhed. Det kan jo nemlig vel siges, at de fleste nogenlunde vel stillede Arbejdsgivere føle en moralsk Forpligtelse til at sørge for deres gamle tro Tjenere paa disses gamle Dage, naar de ikke længere kunne ernære sig ved deres Arbejde, for at holde dem fri for at komme ind under Fattigvæsenet; men det er ogsaa klart, at der ikke vil være den Opfordring til Stede, i det mindste ikke i samme Grad, naar vedkommende, saaledes som efter Lovforslaget, kan have Ret til, og kan forlange Understøttelse uden at komme ind paa Fattigvæsenet. Men min Hovedindvending, eller den største Betænkelighed, jeg har ved dette Lovforslag er den almindelige Afgang, som der ved det gives til alle og enhver til at kunne faa Understøttelse, Hjælp til sit Livs Ophold, naar visse Betingelser ere til Stede

efter det 60de Aar, altsaa ikke blot den egentlige udfaldte, værdige Arbejder, som dog egentlig er den, man har tænkt paa, og som man dog ikke kan andet end ønske den Hjælp, han kan trænge til paa en saa lidt sølelig, saansom Maade som mulig, men Hjælpen ydes ogsaa til saadanne, der, selv om det just ikke kan siges om dem, at de have ført noget uordentligt og ødselt Liv, saa dog have ladet det mangle i deres foregaaende Liv paa den Anstrængelse, som man kunde have forlangt, og som vilde kunne have medført, at de ikke befandt sig i den Trang, hvori de ere blevne stede, men som dog nu ere saa heldig stillede, at de ved Hjælp af privat Godgørenhed have kunnet holde sig udenfor Fattigvæsenet. Saadanne ville ogsaa kunne benytte sig af denne Lov og forlange Understøttelse til deres Livs Ophold, og deri tror jeg ligger en stor Fare; noget, der ogsaa er berørt af den foregaaende ærede Taler. I Stedet for at anspore Befolkningen til at indrette sit Liv paa en forstandig, økonomisk Maade, saaledes at den sørger for at lægge noget til Side til de gamle Dage for at kunne føre et nogenlunde sorgfrit og selvstændigt Liv, noget, der er saa karakteristisk gennemgaaende for den franske Nation, og som i saa høj en Grad har bidraget til det økonomiske Velvære, der finder Sted i Frankrig, saa ligger det meget nærmere, at den fristes til at sige: Na, hvorfor anstrænge mig nu saa meget, for jeg veed jo dog, at naar jeg bliver 60 Aar, og jeg saa ikke kan mere, saa faar jeg Hjælp af det offentlige. Deri tror jeg virkelig der ligger en Fare, og jeg har med stor Betyrning set paa de Følger, der kunne resultere af Loven i saa Henseende. Jeg vilde derfor have anset det for meget ønskeligt, om man, indtil man kunde faa en Alderdomsforsørgelseslov, hvilende paa et sundt og rigtigt Princip, havde nøjedes med at udvide „de Fattiges Kasse“, og at man havde sørget dens Midler. Denne Institution gaar jo netop ud paa at hjælpe de værdige trængende, som kæmpe ærlig imod at komme paa Fattigvæsenet. Jeg tror i det hele taget, at denne Institution virker heldig i Kommunerne, og derom vidner ogsaa de Bestræbelser, der finde Sted i Kommunerne for at støtte de fattiges Kasse og staffe den større Indtægter. Men i Stedet for at gøre det, kommer man her ind paa noget nyt, man bryder med det tidligere Princip, man udsætter sig for at tilintetgøre de tidligere Bestræbelser for at kalde en Alderdomsforsørgelse til Live, som gaar i den rigtige Retning, man udsætter sig for at indvirke — ja jeg vilde nødig bruge et saa stærkt